

Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ trong các trường đại học, cao đẳng hiện nay

Nguyễn Thị Thơ

Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam
Số 3, phố Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội, Việt Nam
Email: nguyenthobg@gmail.com

TÓM TẮT: Các trường đại học, cao đẳng là nơi thực hiện sứ mệnh đào tạo, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước. Việc tăng cường và nâng cao hơn nữa vai trò lãnh đạo của Đảng đối với các trường đại học, cao đẳng là tất yếu để đảm bảo vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Để có thể tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng thì yêu cầu cấp thiết và đầu tiên hiện nay là cần nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ trong các trường đại học, cao đẳng để đảm bảo năng lực lãnh đạo của các chi bộ, nâng cao trách nhiệm, tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên trong việc đóng góp xây dựng nghị quyết và tổ chức thực hiện nghị quyết, góp phần xây dựng các đảng bộ các trường đại học, cao đẳng trong sạch, vững mạnh, đủ sức đưa các trường đại học, cao đẳng của Việt Nam sánh ngang với các trường trong khu vực và trên thế giới.

TỪ KHÓA: Nâng cao; sinh hoạt chi bộ; đại học, cao đẳng.

→ Nhận bài 24/3/2019 → Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa 15/4/2019 → Duyệt đăng 25/5/2019.

1. Đặt vấn đề

Chi bộ là “nền tảng”, “gốc rễ” của Đảng, là sợi dây chuyền để Đảng liên hệ với quần chúng; là nơi trực tiếp tổ chức triển khai, thực hiện và cụ thể hóa các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; là hạt nhân chính trị của Đảng ở cơ sở. Cho nên, nếu sinh hoạt của chi bộ bị buông lỏng, rời rạc, thiếu nội dung chính trị tư tưởng cụ thể, thiết thực, thì vai trò lãnh đạo của tổ chức đảng có nguy cơ suy yếu, vai trò tiên phong gương mẫu của cán bộ đảng viên không được phát huy, kỉ luật lỏng lẻo, các hiện tượng tiêu cực nảy sinh và phát triển, sự gắn bó giữa Đảng và quần chúng bị suy yếu. Các trường đại học (ĐH), cao đẳng (CĐ) là nơi thực hiện sứ mệnh đào tạo, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước. Đặc biệt, trong giai đoạn hiện nay, đời sống kinh tế, xã hội thay đổi với tốc độ nhanh chóng, cùng với sự bùng nổ về công nghệ thông tin, thế giới bước vào Cách mạng công nghiệp 4.0, các trường ĐH, CĐ cũng có rất nhiều thay đổi để phù hợp với xu hướng. Trước tình hình đó, các chi bộ trong các trường ĐH, CĐ giữ vị trí, vai trò vô cùng quan trọng.

Vì vậy, việc tăng cường và nâng cao hơn nữa vai trò lãnh đạo của Đảng đối với các trường ĐH, CĐ là tất yếu để đảm bảo vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Để có thể tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng thì yêu cầu cấp thiết và đầu tiên hiện nay là cần nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ trong các trường ĐH, CĐ để nâng cao hơn nữa năng lực lãnh đạo của các chi bộ, nâng cao trách nhiệm, tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên trong việc đóng góp xây dựng nghị quyết và tổ chức thực hiện nghị quyết, góp phần xây dựng các đảng bộ các trường

ĐH, CĐ trong sạch, vững mạnh, đủ sức đưa các trường ĐH, CĐ của Việt Nam sánh ngang với các trường trong khu vực và trên thế giới.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng sinh hoạt chi bộ trong các trường đại học, cao đẳng hiện nay

Tại Kết luận số 18-KL/TW, ngày 22 tháng 9 năm 2017 của Ban Bí thư khóa XII về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban Bí thư khóa X “Về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ”, Đảng ta khẳng định: “Chất lượng sinh hoạt chi bộ đã chuyển biến tích cực, nhất là chi bộ khu phố, nông thôn, đơn vị lực lượng vũ trang, các cơ quan đảng. Chế độ sinh hoạt đảng được duy trì nền nếp hơn, đã có những mô hình mới, cách làm hay, khắc phục tính đơn điệu, hình thức trong sinh hoạt chi bộ. Sinh hoạt chuyên đề được quan tâm, nội dung thiết thực. Tinh thần trách nhiệm, phương pháp điều hành, kĩ năng tổ chức sinh hoạt của nhiều bí thư chi bộ có tiến bộ. Một số địa phương đã tập trung làm tốt công tác phát triển đảng, xóa địa bàn “trắng” đảng viên và giảm chi bộ sinh hoạt ghép. Việc nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ đã góp phần tăng cường năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, ý thức, trách nhiệm của đảng viên”. Tuy nhiên, vẫn còn tồn tại hạn chế: “Còn nhiều chi bộ chưa chấp hành nghiêm túc nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng, chế độ sinh hoạt định kì chưa được duy trì thường xuyên, nhất là chi bộ trong các doanh nghiệp và một số chi bộ trong các đơn vị sự nghiệp, cơ quan nhà nước. Còn nhiều đảng viên bỏ sinh hoạt phải xóa tên. Nội dung sinh hoạt chi bộ nghèo nàn, đơn điệu, thiếu hấp dẫn, nặng về thông báo tình hình”. Kết luận đã thẳng thắn chỉ ra những tồn tại, hạn chế tại các chi bộ trong các đơn vị

sự nghiệp, cơ quan nhà nước hiện nay.

Ngày 06 tháng 7 năm 2018, Ban Tổ chức Trung ương ban hành Hướng dẫn số 12- HD/BTCTW về *Một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ*. Hướng dẫn quy định cụ thể hơn về các bước tiến hành sinh hoạt chi bộ, trong đó quy định rõ nội dung sinh hoạt thường kì và sinh hoạt chuyên đề.

Nhận thức sâu sắc ý nghĩa và tầm quan trọng của sinh hoạt chi bộ, thời gian qua đa số các chi bộ trong các trường ĐH, CĐ đã thực hiện đầy đủ các buổi sinh hoạt chi bộ theo quy định của Điều lệ Đảng, thực hiện đúng các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng; phát huy được tính dân chủ trong sinh hoạt chi bộ; các chi bộ đã chú trọng nhiều hơn đến nội dung sinh hoạt phù hợp với nhiệm vụ chính trị của đơn vị mình; đa dạng hóa các hình thức sinh hoạt, tránh được sự nhàm chán. Các chi bộ thực hiện nghiêm túc quy định về sinh hoạt theo chuyên đề, bám sát vào nhiệm vụ chính trị của các trường ĐH, CĐ. Qua đó, góp phần nâng cao trách nhiệm của các đảng viên, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của các chi bộ trước yêu cầu của tình hình mới hiện nay.

Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tốt, sinh hoạt chi bộ của một số chi bộ trong các trường ĐH, CĐ vẫn còn những hạn chế, khuyết điểm như sau:

Không ít chi bộ sinh hoạt theo lối mòn, đơn điệu về nội dung, rập khuôn theo thủ tục, tẻ nhạt trong phát biểu ý kiến thảo luận, không khí trầm lắng, tính chiến đấu chưa cao. Nội dung sinh hoạt chi bộ không có sự chuẩn bị kĩ lưỡng, không có sinh hoạt chuyên đề hoặc chuyên đề không mang tính thiết thực, không đi vào giải quyết những vấn đề đang bức xúc, không liên hệ thực tiễn cơ quan, đơn vị, không gắn với công việc của từng cá nhân đảng viên, tập thể chi bộ. Có chi bộ nhầm lẫn giữa sinh hoạt chi bộ với sinh hoạt chuyên môn, hoặc “tranh thủ” họp chi bộ sau khi họp cơ quan, đơn vị. Bí thư chi bộ không khơi dậy được ý thức tham gia đóng góp ý kiến của các đảng viên hoặc không coi trọng ý kiến của các đảng viên. Bởi vậy, tác dụng của nội dung sinh hoạt chưa đủ mạnh, chưa tạo được sự chuyển biến và thúc đẩy các mặt công tác ở cơ quan, đơn vị. Đây là một trong những hạn chế lớn nhất của sinh hoạt chi bộ trong các trường ĐH, CĐ hiện nay, là nguyên nhân gây ra sự kém hứng thú của đảng viên khi tham gia sinh hoạt chi bộ.

Một số chi ủy còn chưa thực sự phát huy dân chủ trong quá trình tổ chức sinh hoạt chi bộ, thể hiện ở việc xác định nội dung sinh hoạt còn giản đơn, tùy tiện, ít trao đổi, bàn bạc trong chi ủy. Cá biệt có chi ủy do chưa phát huy dân chủ, bí thư độc đoán, gia trưởng nên dẫn đến tình trạng mất đoàn kết nội bộ sâu sắc. Việc phát huy dân chủ trong sinh hoạt đảng ở một số chi bộ chưa thực hiện tốt, còn hiện tượng triển khai nội dung sinh hoạt chưa được bàn bạc, thống nhất trong chi ủy; khi sinh hoạt chi bộ ít thảo luận, thảo luận thiếu tập trung, qua loa, đại khái nên tính chất lãnh đạo của các quyết định không cao.

Trong sinh hoạt chi bộ chưa thẳng thắn chỉ ra khuyết điểm của tổ chức và cá nhân; chưa làm rõ trách nhiệm của

tập thể và cá nhân đảng viên trong đấu tranh tự phê bình và phê bình, chủ động phát hiện và đấu tranh chống tiêu cực; chưa có cơ chế khuyến khích và bảo vệ người dũng cảm dám đấu tranh chống tiêu cực, để có tình trạng người đúng không được bảo vệ, người sai không bị phê phán, không dám đấu tranh, thậm chí có trường hợp còn bao biện, che đậy cho những sai lầm, khuyết điểm của người khác; chưa có cơ chế kiểm tra, giám sát hoạt động của đảng viên và tổ chức đảng trong việc thực hiện nguyên tắc đảng. Trong sinh hoạt còn tình trạng nể nang ngại đấu tranh, cấp dưới không dám nói thẳng, không dám đấu tranh khi cấp trên sai, cấp trên nể nang cấp dưới, sợ phê bình, xử lí cấp dưới sẽ “giảm uy tín” và bị “mất điểm” trong bầu bán.

Chất lượng lãnh đạo chính trị trong sinh hoạt của một số chi bộ chưa cao, thể hiện ở chỗ các chủ trương, nghị quyết còn chung chung, chưa thiết thực, phần nhiều là “sao chép” nghị quyết cấp trên, hoặc vận dụng một cách máy móc, không nhằm “trúng” vấn đề đang đặt ra một cách bức thiết trong công tác chuyên môn cũng như công tác xây dựng Đảng. Trong sinh hoạt chi bộ đề ra các chủ trương, biện pháp xây dựng chi bộ, đảng bộ trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức, nhưng trên thực tế, những nghị quyết lại rất ít tác dụng, chi bộ không mạnh, hiện tượng tiêu cực chưa được phát hiện, đấu tranh kịp thời.

Trước yêu cầu ngày càng cao của tình hình mới hiện nay đối với các trường ĐH, CĐ đòi hỏi các chi bộ cần nâng cao năng lực lãnh đạo của mình. Trong đó, đặc biệt phải đổi mới mạnh mẽ sinh hoạt chi bộ, để từ đó thay đổi nhận thức của đảng viên trong việc phát huy tính tiên phong, gương mẫu; nâng cao chất lượng ra nghị quyết và tổ chức thực hiện nghị quyết của các chi bộ.

2.2. Một số giải pháp nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ trong các trường đại học, cao đẳng hiện nay

2.2.1. Chỉ đạo chuẩn bị tốt nội dung sinh hoạt chi bộ

Nội dung sinh hoạt phù hợp là yếu tố hàng đầu quyết định cho thành công của sinh hoạt chi bộ. Một yếu kém khá phổ biến làm cho sinh hoạt chi bộ trong nhiều trường ĐH, CĐ trở nên tẻ nhạt là do nội dung không phù hợp, không thiết thực, đảng viên không quan tâm tới vấn đề được đưa ra sinh hoạt. Vì vậy, muốn nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ phải rất quan tâm tới đổi mới nội dung sinh hoạt chi bộ.

Nội dung sinh hoạt phải gắn với đời sống và nhiệm vụ chính trị của đảng viên, giải quyết những vấn đề hiện thực đang đòi hỏi, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị của chi bộ, nguyện vọng đảng viên. Nội dung sinh hoạt chi bộ phải đi sâu vào bàn bạc giải quyết những vấn đề của đơn vị. Đặc điểm các chi bộ trong các trường ĐH, CĐ là lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chuyên môn liên quan đến giáo dục - đào tạo. Bởi vậy, nên tăng cường các nội dung sinh hoạt chuyên đề để đi sâu bàn bạc, giải quyết dứt điểm từng vấn đề, bám sát nhiệm vụ chính trị của chi bộ. Đối với các chi bộ trong các trường ĐH, CĐ hiện nay cần tập trung bàn bạc, thảo luận vào một số vấn đề sau: Định hướng phát triển của đơn vị cho phù hợp với xu thế phát triển của thời đại; nâng cao trình độ chuyên môn của đảng viên trước yêu cầu của tình

hình mới; phòng, chống “tự diễn biến, tự chuyển hóa” trong đảng viên và sinh viên; nâng cao bản lĩnh chính trị của các đảng viên trước tác động xấu từ bên ngoài; nâng cao trách nhiệm, tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên trong thực hiện nhiệm vụ cũng như trong đạo đức, lối sống. Đề sinh hoạt chi bộ đảm bảo hiệu quả thiết thực cần thực hiện các biện pháp cụ thể sau:

- Lựa chọn chuyên đề. Thông thường, mỗi kì sinh hoạt sau khi kiểm điểm kết quả lãnh đạo công tác tháng trước, đánh giá mặt được, chưa được, những mặt còn tồn tại cần tập trung lãnh đạo, chỉ đạo khắc phục trong thời gian tới, thì đồng thời phải kết hợp với việc quán triệt nhiệm vụ chính trị của cấp trên để lựa chọn chuyên đề. Những chuyên đề lựa chọn để thảo luận và ra nghị quyết trong sinh hoạt phải là vấn đề cấp thiết cần phải giải quyết, tháo gỡ khó khăn về chuyên môn, về công tác xây dựng Đảng, tình hình tư tưởng nổi cộm, vấn đề đời sống cán bộ, đảng viên và quần chúng; hay những vấn đề liên quan đến thực hiện đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước của cơ quan, đơn vị và cấp trên.

- Để có thể thảo luận, ra quyết định lãnh đạo đúng và trúng, các chuyên đề phải được chuẩn bị chu đáo. Việc này phải giao cho những đảng viên, chi ủy viên có chuyên môn sâu liên quan đến chuyên đề nghiên cứu, sưu tầm tài liệu, chuẩn bị báo cáo; hoặc nếu đòi hỏi cao hơn thì mời báo cáo viên, chuyên gia đến báo cáo.

- Trong quá trình thảo luận chuyên đề phải gọi mở, phát huy trí tuệ của đảng viên tham gia ý kiến. Trong thảo luận, vấn đề nào chưa rõ, chưa thông cần đề nghị cấp trên giải thích. Mỗi một chuyên đề được coi là một hội thảo khoa học, cần huy động trí tuệ của toàn thể đảng viên, bàn bạc, thảo luận, tạo nên sự nhất trí cao về nhận thức, tập trung, thống nhất về hành động.

2.2.2. Nâng cao năng lực lãnh đạo của chi ủy, nhất là bí thư chi bộ

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, “cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, “cán bộ nào, phong trào ấy”. Đội ngũ cán bộ, nhất là cán bộ chủ chốt làm công tác đảng có năng lực, trình độ, phẩm chất đạo đức tốt sẽ là nhân tố quyết định nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ cũng như trong lãnh đạo của tổ chức đảng ở cơ sở.

Bí thư chi bộ là người đứng đầu cấp ủy, giữ vai trò chủ chốt, là “linh hồn” của mỗi chi bộ đảng. Vì thế, nếu không có tinh thần trách nhiệm, không đủ năng lực, nhiệt huyết thì người đảm nhận vai trò “đầu tàu” khó có thể hoàn thành trọng trách. Thực tế cho thấy, để tất cả các chi bộ thật sự là hạt nhân lãnh đạo chính trị ở cơ sở, cần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của cấp ủy và bí thư chi bộ. Đặc biệt, bí thư chi bộ có vai trò rất quan trọng trong việc nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, vì đây là người “chỉ đạo”, “điều hành” và là người có vai trò quyết định trong việc triển khai thực hiện các nhiệm vụ của chi bộ.

Bí thư chi bộ là người đứng đầu chi bộ, điều hành chi bộ, vì vậy cần phải phát huy vai trò nêu gương của người đứng

đầu. Với tinh thần nhìn thẳng vào sự thật, Nghị quyết trung ương 4 khóa XII thẳng thắn chỉ ra: “Nhiều cán bộ, đảng viên, trong đó có người đứng đầu chưa thể hiện tinh tiên phong, gương mẫu; còn biểu hiện quan liêu, cửa quyền, chưa thực sự sâu sát thực tế, cơ sở” (Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII). Người bí thư chi bộ để có được sự tín nhiệm của chi bộ thì phải là người có uy tín, gương mẫu, là tấm gương để mọi người noi theo. Trong điều hành, chỉ đạo, tổ chức sinh hoạt chi bộ phải nắm chắc và chấp hành nghiêm các nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, phát huy ý kiến tập thể trong mọi quyết định lãnh đạo. Khi bí thư chi bộ là người gương mẫu, được sự tín nhiệm của các đảng viên và thực hiện đúng nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng thì buổi sinh hoạt chi bộ sẽ phát huy dân chủ, tạo nên sự thống nhất trong ý chí và hành động, là sức mạnh tổng hợp của chi bộ góp phần thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ chính trị.

Đặc biệt, đối với chi bộ trong các trường ĐH, CĐ phần lớn bao gồm các đảng viên có trình độ chuyên môn cao, nên bí thư chi bộ phải thật sự được các đảng viên tín nhiệm, “tâm phục, khẩu phục”, có như vậy, bí thư chi bộ mới có thể điều hành buổi sinh hoạt chi bộ và giao nhiệm vụ cho các đảng viên. Các đảng viên trên cơ sở tín nhiệm, ủng hộ bí thư chi bộ mới nâng cao trách nhiệm đảng viên, xung phong, gương mẫu, đóng góp sức mình vào sự lớn mạnh của chi bộ, đảm bảo vai trò lãnh đạo của chi bộ.

2.2.3. Phát huy dân chủ trong sinh hoạt chi bộ, tạo điều kiện để các đảng viên tham gia đóng góp ý kiến

Để thực sự phát huy dân chủ trong sinh hoạt chi bộ, bí thư chi bộ phải rất linh hoạt trong chỉ đạo, điều hành; chủ trì các cuộc họp cần có tác phong cởi mở, chân thành, dân chủ, nhưng cần phải quyết đoán, có chính kiến rõ ràng. Trong thảo luận phải thật sự phát huy dân chủ, tạo được không khí đoàn kết, thẳng thắn để các đảng viên thể hiện hết ý kiến của mình, trước khi biểu quyết chung của chi bộ. Từ dự kiến công việc đến phân công công tác cho đảng viên phải được phân tích kỹ lưỡng, có lí, có tình và phải được thảo luận một cách dân chủ. Những ý kiến xây dựng, thẳng thắn, trung thực phải được tôn trọng và động viên, khuyến khích, tiếp thu một cách cầu thị. Cần bình tĩnh lắng nghe những ý kiến trái chiều và phải được thảo luận rất kĩ trong chi bộ theo nguyên tắc tập trung dân chủ nhưng phải bảo đảm quyền được bảo lưu của cá nhân. Kịp thời chấn chỉnh, phê phán những cá nhân vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, hoặc có ý kiến thiếu tính xây dựng, bảo thủ trong trao đổi, thảo luận. Chi ủy và đồng chí bí thư chi bộ lắng nghe, tôn trọng mọi ý kiến của đảng viên, trả lời những chất vấn của đảng viên, tạo điều kiện thuận lợi cho đảng viên giám sát hoạt động của chi bộ, chi ủy. Đối với những vấn đề vượt quá thẩm quyền thì phải báo cáo cấp ủy cấp trên và trả lời đảng viên trong lần sinh hoạt tiếp theo.

Vấn đề đặt ra đối với các chi bộ trong các trường ĐH, CĐ là làm thế nào để khắc phục được tình trạng đảng viên

ít tham gia ý kiến. Muốn để đảng viên tham gia ý kiến, khi đưa ra bất cứ vấn đề gì, bí thư cần thông báo trước nội dung vấn đề cần đảng viên tham gia ý kiến, nêu trước được tầm quan trọng, sự liên quan của mỗi đảng viên hoặc một nhóm đảng viên từ vấn đề đó, có hướng dẫn thảo luận cụ thể; đồng thời, cấp ủy viên phải đầu tư gương mẫu đưa ra chính kiến của mình trước để đảng viên tiếp tục tham gia đóng góp.

Trong sinh hoạt phải phát huy dân chủ. Đảng viên sinh hoạt trong các chi bộ trong trường ĐH, CĐ có đặc điểm đều là những người tâm huyết, mong muốn được đóng góp ý kiến. Chi bộ cần dành nhiều thời gian thỏa đáng để đảng viên trong chi bộ phát biểu và thể hiện chính kiến của mình. Người chủ trì cần khéo léo gợi mở những vấn đề thiết thực để đảng viên thảo luận, tranh luận, tế nhị, động viên khích lệ đảng viên nói thẳng, nói thật chính kiến của mình, trình bày tâm tư nguyện vọng, những khó khăn, vướng mắc của bản thân và gia đình. Người chủ trì cần phải thật sự công tâm, khách quan, lắng nghe ý kiến đảng viên, bình tĩnh, cầu thị khi có những ý kiến phê phán có chiều hướng nặng nề, căng thẳng. Phải tôn trọng ý kiến của đảng viên, tôn trọng đối thoại, cởi mở, chân thành, trên tinh đồng chí, tránh gò ép, gia trưởng, áp đặt chủ quan, mất dân chủ hay dân chủ hình thức. Với những đồng chí có sai lầm khuyết điểm, cần góp ý chân thành, thân ái giúp đỡ trên tinh đồng chí để cùng tiến bộ.

Những vấn đề cần biểu quyết nhưng còn có ý kiến khác nhau thì phải trao đổi, thảo luận kỹ trước khi biểu quyết. Trong khi thảo luận mọi đảng viên có quyền phát biểu và thể hiện chính kiến của mình, nhưng khi chi bộ ra nghị quyết thì phải chấp hành nghiêm chỉnh, nói và làm theo nghị quyết. Theo quy định của Điều lệ Đảng, ý kiến thiểu số của đảng viên được bảo lưu, có thể đề đạt lên cấp trên nếu thấy cần thiết.

2.2.4. Nâng cao chất lượng tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt chi bộ

Nguyên tắc tự phê bình và phê bình, theo chủ tịch Hồ Chí Minh, là vũ khí sắc bén trong công tác xây dựng Đảng và là quy luật phát triển của Đảng. Người cho rằng trong sinh hoạt và trong công tác hoạt động thực tiễn, ai cũng có ưu điểm và khuyết điểm, cái hay và cái dở, cái thiện và cái ác, cái tiên tiến và cái lạc hậu. Vì vậy, phải biết động viên khuyến khích làm cho phần tốt có điều kiện phát huy. Ngược lại, những thói hư tật xấu cần phải làm cho không có đất sinh sôi và mất dần đi. Muốn làm được điều đó, thang thuốc hay nhất là tự phê bình và phê bình, là cùng nhau sửa chữa, giúp nhau cùng tiến bộ, làm cho nội bộ đoàn kết. Người viết: “Chúng ta phải ráo riết cùng phê bình và tự phê bình để giúp nhau chữa cho hết bệnh ấy. Có như thế, Đảng mới nhanh chóng phát triển. Phê bình là nêu ưu điểm và vạch khuyết điểm của đồng chí mình. Phê bình là tự nêu ưu điểm và vạch khuyết điểm của mình. Tự phê bình và phê bình phải đi đôi với nhau. Mục đích là cho mọi người học ưu điểm của nhau và giúp nhau sửa chữa khuyết điểm”.

Để thực hiện tốt nguyên tắc này, các bí thư chi bộ cần

quán triệt cho mỗi đảng viên thấy được tầm quan trọng của tự phê bình và phê bình để mỗi đảng viên nên có thái độ thành khẩn, trung thực và kiên quyết, xuất phát từ cái tâm trong sáng của mỗi người; thật thà, dũng cảm không thêm bớt, che giấu khuyết điểm của mình. Có như vậy, tổ chức đảng mới mạnh, mỗi đảng viên, mỗi cán bộ mới tốt hơn. Bí thư chi bộ, cấp ủy viên phải tự phê bình trước, sau đó đến đảng viên. Cách phê bình phải thành thật, giàu lòng nhân ái, khách quan. Thái độ phê bình phải có văn hoá, mang tính xây dựng, chứ không nói xấu nhau, trù dập, “đao to búa lớn”.

Thực hiện tốt trách nhiệm nêu gương của cấp ủy, bí thư chi bộ trong thực hiện nguyên tắc tự phê bình và phê bình. Cấp ủy, bí thư chi bộ báo cáo tình hình thực hiện nhiệm vụ chính trị của chi bộ, đơn vị mình ở tháng trước, phải rút ra được ưu điểm, khuyết điểm và đánh giá được vai trò lãnh đạo của chi bộ, bí thư, đồng thời tự nhận thiếu sót của mình, chỉ ra có ưu điểm khuyết điểm của các đồng chí khác. Sự trung thực thành khẩn, nhân ái của bí thư, cấp ủy sẽ là tấm gương để các đảng viên khác noi theo. Có như vậy công tác tự phê bình và phê bình mới đạt hiệu quả trong sinh hoạt chi bộ.

Các đảng viên của các chi bộ trong các trường ĐH, CĐ đều có trình độ chuyên môn cao. Vì vậy, chi ủy lãnh đạo sinh hoạt chi bộ cần hết sức tránh “bệnh hình thức” trong tự phê bình và phê bình. Tự phê bình và phê bình phải trung thực, thẳng thắn, khách quan gắn với xử lý kỉ luật nghiêm minh. Thực hiện nghiêm các nguyên tắc của Đảng, siết chặt kỉ luật, kỉ cương; cán bộ, đảng viên vi phạm phải có hình thức, biện pháp xử lý kịp thời, chính xác, bảo đảm công khai, minh bạch, công bằng. Tự phê bình và phê bình phải gắn liền với xử lý nghiêm vi phạm kỉ luật Đảng, pháp luật Nhà nước. Tự phê bình và phê bình với thái độ nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật, không né nang, né tránh, không có vùng cấm. Có như vậy mới phát huy tính chiến đấu của các đảng viên, giữ vững niềm tin của đảng viên và quần chúng vào vai trò lãnh đạo của Đảng.

2.2.5. Tăng cường sự chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra sinh hoạt chi bộ của cấp ủy cấp trên và bồi dưỡng về lí luận chính trị, năng lực lãnh đạo, kĩ năng tổ chức sinh hoạt chi bộ cho các đồng chí bí thư chi bộ

Sự chỉ đạo, hướng dẫn, và kiểm tra của cấp ủy cấp trên về sinh hoạt chi bộ là rất quan trọng, nhất là đối với các chi bộ yếu, sinh hoạt thất thường. Đảng ủy cấp trên cần có nghị quyết chuyên đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, xác định rõ phương hướng, nhiệm vụ và biện pháp cụ thể cải tiến nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, trong đó quy định rõ quy trình của việc chuẩn bị, tổ chức và điều hành sinh hoạt chi bộ. Trên cơ sở nghị quyết đó để chỉ đạo, bồi dưỡng, hướng dẫn các chi bộ cải tiến, nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ, đưa sinh hoạt chi bộ và các công tác phục vụ sinh hoạt chi bộ vào nền nếp.

Tăng cường kiểm tra, đôn đốc, theo dõi việc sinh hoạt chi bộ, đưa kết quả việc đổi mới, nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ vào tiêu chí đánh giá, phân tích chất lượng chi bộ và

đảng viên hằng năm. Cần làm tốt việc phân công đảng ủy viên phụ trách, tham gia kiểm tra sinh hoạt của các chi bộ. Đảng ủy các trường ĐH, CĐ có thể tổ chức hội thảo, trao đổi kinh nghiệm trong thực hiện chế độ sinh hoạt chi bộ và nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Có kế hoạch bố trí cho các đồng chí bí thư chi bộ học các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ và lí luận chính trị để có đủ năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ ngày càng cao.

Chất lượng sinh hoạt chi bộ được quyết định chủ yếu bởi trình độ, kinh nghiệm công tác đảng, tinh thần trách nhiệm, tác phong làm việc khoa học, dân chủ của ban chi ủy và đội ngũ đảng viên. Nhưng sự chỉ đạo sát sao, sự giúp đỡ và kiểm tra thường xuyên của Đảng ủy cơ sở có vai trò rất quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ. Vì vậy, Đảng ủy cấp trên cần phân công đảng ủy viên phụ trách các chi bộ trực thuộc, tham gia đầy đủ các kì sinh hoạt của chi bộ mà mình phụ trách, vừa hướng dẫn, chỉ đạo, rút kinh nghiệm về sinh hoạt chi bộ, vừa nắm tình hình sinh hoạt chi bộ, qua đó giúp Đảng ủy nắm chắc tình hình để có chủ trương đúng trong lãnh đạo, chỉ đạo. Các đảng ủy viên

trong các Đảng ủy các trường ĐH, CĐ hầu hết là cán bộ phụ trách công tác chuyên môn, thường nhiều việc, rất ít thời gian rảnh rỗi. Vì vậy, để tạo điều kiện cho các đồng chí cấp ủy viên tham gia sinh hoạt thường xuyên với các chi bộ cần phải có quy chế làm việc chặt chẽ và có kế hoạch công tác khoa học.

3. Kết luận

Đổi mới sinh hoạt chi bộ sẽ góp phần nâng cao chất lượng chi bộ trong các trường ĐH, CĐ, đảm bảo các chi bộ đủ năng lực lãnh đạo trong tình hình mới. Tùy theo đặc điểm, tình hình, nhiệm vụ cụ thể của từng chi bộ, cần lựa chọn, vận dụng linh hoạt các giải pháp nhằm phát huy những mặt ưu điểm, khắc phục những hạn chế, tồn tại để nâng cao chất lượng sinh hoạt của chi bộ, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của các đảng bộ trường ĐH, CĐ hiện nay. Từ đó, khẳng định vị thế, vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp giáo dục - đào tạo nói chung và đối với đào tạo ĐH nói riêng ở nước ta hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1] *Kết luận số 18-KL/TW, ngày 22 tháng 9 năm 2017 của Ban Bí thư khóa XII về tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 10-CT/TW của Ban Bí thư khóa X “Về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ”.*
- [2] *Hướng dẫn số 05-HD/BTCTW ngày 25 tháng 5 năm 2007 của Ban Tổ chức Trung ương về Nội dung sinh hoạt chi bộ trong các loại hình tổ chức cơ sở đảng.*
- [3] *Hướng dẫn số 09-HD/BTCTW ngày 02 tháng 3 năm 2012 của Ban Tổ chức Trung ương về Nội dung sinh hoạt chi bộ.*
- [4] *Hướng dẫn số 12-HD/BTCTW ngày 06 tháng 7 năm 2018 của Ban Tổ chức Trung ương về Một số vấn đề về nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ.*
- [5] *Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII.*

IMPROVING QUALITY OF THE PARTY CELLS ACTIVITIES AT UNIVERSITIES AND COLLEGES NOWADAYS

Nguyen Thi Tho

Vietnam Youth Accademy
No.3, Chua Lang St., Dong Da, Hanoi, Vietnam
Email: nguyenthobg@gmail.com

ABSTRACT: *Universities and colleges are places where the mission of training and providing high quality human resources, scientific research and technology transfer to response to country development requirements are carried out. The strengthening and further improvement of the party's leadership in universities and colleges are necessary to ensure the role of party leadership in education and training. To strengthen the leadership of the party, the first and urgent need is to improve the quality of the party cells activities in universities and colleges to ensure the leadership capacity of the party cells, improve the responsibilities, the vanguard and exemplary role of party members in constructing and organizing the implementation of resolution, contributing to build the clean and strong party committees at universities and colleges, that are able to bring Vietnam's universities and colleges to be on par with those in the region and all over the world.*

KEYWORDS: Improve; activities of the party cells; university; college.